

Bijlage.

**VERSLAG der Excursie, gehouden te Goes, op
24 Juli 1922 en volgende dagen.**

Den 24^{en} Juli kwam ik tegen het middernachtelijk uur aan het station Goes aan, opgewacht door de Heeren Brand, Jansen, Kloos, Sloff, Uittien en Wachter, die reeds eerder waren gekomen. Ik heb dit vriendelijk escorte zeer gewaardeerd, omdat ik op dat uur in diepe duisternis, slechts enkele graden boven het vriespunt, nooit zelf den weg zou hebben gevonden naar het Hotel du Commerce in de Korte Kerkstraat. Daarom was het mij een genoegen den volgenden avond terzelfder tijd den Heer Florschütz in te halen, waardoor het aantal deelnemers aan deze zomereexcursie tot 8 gestegen was. Ik heb hier den naam van het hotel vermeld uit dankbare herinnering aan deze inrichting, waar we het buitengemeen goed hebben gehad en over een juist voor ons doel geschikte vergaderruimte de vrije beschikking hadden.

Zuid-Beveland en Walcheren staan in het teeken van het wereldverkeer, en daar vooral Engelschen veel geld er voor over hebben een Zeeuwsche schoone van alle kanten te bekijken en te befotografeeren, meent men ook van eenvoudige plantenziekeners enorme prijzen te kunnen vragen. Zoo althans was de meening van den eigenaar van het hotel Zoutkeet, waarop de Heer Kloos, die de voorloopige regeling zou treffen, meende niet te moeten ingaan en ons toen, zeer tot ons aller tevredenheid, in Commerce heeft ondergebracht.

Zoo waren wij dan nog eens weer in de bakermat der Botanische Vereeniging, in de geboortestad van haar oprichter en eersten voorzitter, de stad, die te zijner eere een Roelof Benjamin van den Boschstraat onder haar verkeerswegen telt, ofschoon gezegd moet worden, dat

men daarvoor niet de fraaiste straat heeft uitgekozen. Vooral in het tijdperk tusschen 1830 en 1850 heeft Van den Bosch veel in het Goessche land verzameld; later hebben de Heeren Posthumus en Kloos aldaar verblijf gehouden, terwijl 14 jaren tevoren de Ned. Bot. Vereeniging er eveneens haar zomervergadering hield, destijds bijgewoond door de Heeren Blijdenstein, Lako, Posthumus, Schipper, Weevers en mijzelf, eveneens van 25 tot 29 Juli. Van die vergadering vindt men een verslag van 19 regels in Kruidk. Archief 1908, p. 27. We leefden toen in den tijd der reorganisatie in de Vereeniging, waarbij het Kruidkundig Archief niet te veel uitbreiding mocht hebben, waardoor de lijst van gevonden planten achterwege werd gelaten, zoodat we thans de gelegenheid missen de resultaten van toen met die van de nu gehouden excursie te vergelijken. Wel zijn ook in 1908 de aangetroffen planten volgens het kaartjes-systeem genoteerd, doch die liggen thans begraven onder de vele andere lijsten in de afdeeling „Plantenkaartjes” op 's-Rijks Herbarium.

Zullen die lijsten nog eens ooit uit hun slaap gewekt worden en tot een hoogst belangrijk overzicht vereenigd worden? Wie zal hen uit hun zoete rust tot nieuw leven brengen? Wie zal de kosten betalen, noodig om al die kostbare gegevens tot een overzichtelijk geheel te vereenigen? Ik weet wel dat ik in dezen tijd, waarin bezuiniging het wachtwoord is van af den minister tot den bedelaar, een teere snaar aanroer, doch ik vind het zoo jammer van den velen arbeid, die daar dreigt verloren te gaan, van de meters potlooden die ik er zelf op verschreven heb. Van daar dat ook ditmaal niet alles systematisch afgehokt is, doch dat er slechts hier en daar lijsten zijn ingevuld, waar de flora iets belangrijks vertoonde, als het ware hier en daar een greep uit de planten-associaties van het Zeeuwsche polderland. Dat die grepen telkens een

bijzondere goede keuze bleken te zijn, danken wij den heer Kloos, die door zijn vroeger verblijf te Goes, ons met de meest interessante plaatsen deed kennis maken.

Onder zijn geleide werd den eersten dag 's morgens gewandeld langs de oude dijken bij Goes en de havendijk bezichtigd, en 's middags werd een tocht naar de Schengen ondernomen, terwijl 's avonds de „Weitjes" werden bezocht. Den volgenden dag was de tocht naar Oosterzwake en werden aldaar voornamelijk de schorren doorzocht; langs een binnenweg werd weder naar Goes teruggekeerd. Dien zelfden avond maakten eenigen van het gezelschap nog een tocht naar het Vogelbosch. Dit is niet in de eerste plaats uit een botanisch oogpunt een bezoek waard, zij het dat men hier op het uitgestrekte gebied van den Wilhelminapolder een dennenbosch aantreft. Dit is dan ook het eenige bosch uit coniferen bestaande, dat men, voor zoover ik weet, op Zuid-Beveland vindt en het is dan ook verrassend in deze kleistreken een dergelijk bosch aan te treffen; men moet echter bedenken, dat in de omgeving van Goes de grond hier en daar zandhoudend is. Hoe dan ook, de vogels vinden dit bosch een voortreffelijke gelegenheid voor nachtverblijf en zoo vindt men hier dan ook tegen den avond duizenden spreeuwen vereenigd; die er niet zonder luid krakeel hun slaapstede opzoeken. Indien men door eenig lawaai de vogels opjaagt, maken de zwermen opvliegende vogels een loeiend geraas, een rollenden donder, die langzaam weer ophoudt, wanneer de vogels een eind verder weder zijn neergestreken. Daar het bosch zeer eenzaam is gelegen, moeilijk is te bereiken, ook omdat het verboden terrein is, genieten de vogels er een zeldzame rust, waarvan zij weten te genieten en uit dankbaarheid den bodem behoorlijk bemesten en voorts een prachtige bijdrage leveren tot de verspreiding van planten door bessenetende dieren. Immers is in dit dennenbosch, waarin ook *Pinus maritimus* voorkomt, de onder-

grond begroeid met zeer talrijke vlierstruiken, waarbij ook de vorm *laciniata* voorkomt, voorts vindt men er *Bryonia*, *Solanum Dulcamara* en vele andere planten, die waarschijnlijk daar ook door de vogels gebracht zijn. Het zijn voornamelijk spreeuwen, die er slapen, een paar valken vergezelden hen en enkele houtduiven vinden er eveneens een schuilplaats. Dat het daar een rustig oord is, bewijst wel, dat een hazenpaartje zich in de nabijzijnde weide zoo veilig voelde, dat het daar zijn liefdesavonturen door den hun vijandigen mensch liet bespieden. Waar het bosch door weiden omgeven is, waarin een menigte ossen graasden, konden we nog een andere biologische bijzonderheid waarnemen, n.l. de slimheid eener bepaalde vliegenschacht, die zich als een zwarte ring bij de inhechting van de hoorns der runderen ophoopt en daar absoluut veilig is voor alle pogingen, die het rund aan mocht wenden om ze van daar te verdrijven. Botanisch is dit bosch weinig belangrijk, evenmin als de meeste andere dennenbosschen; men vond er veel exemplaren van *Epipactis latifolia*.

Den volgenden dag stond een groote tocht op het programma; per fiets over Wolfaartsdijk, overtocht naar Noord-Beveland, aldaar naar het Noorderstrand, daarna terug naar Kampveere; weder overzetten naar Veere en van daar naar Middelburg, waarna de trein ons huiswaarts zou voeren. En die tocht is ook volbracht, al was het niet geheel onder de gunstigste omstandigheden. Want nauwelijks waren we op Noord-Beveland geland, of de dreigende nevel werd een motregen en weldra een gietregen. Dat is niet erg plezierig op Zeeuwsche glibberige dijken, maar we waren nu eenmaal op weg en zouden even nat worden als we weer terugkeerden. Zoo bereikten we Wissekerke met het merkwaardig resultaat, dat alles en iedereen doorweekt was, behalve mijn paraplu, die ik veiligheidshalve had meegenomen, om bij een matigen regen daaronder nog plantenlijstjes te kunnen invullen, doch natuurlijk geen dienst

had kunnen doen op de fiets. Doch bij alle ellende is er toch wel weer uitkomst: in Wissekerke werd het droog en in het duingebied van het Noorderstrand scheen de zon weder, die ons dien dag niet verder verlaten heeft. Van degenen, die nog niet vertrokken waren, volvoerden 'op 28 Juli eenigen het plan om Walcheren nader te bezien en maakten zij een tocht van Middelburg naar Zoutelande, waarna het gezelschap reeds dienzelfden avond naar alle richtingen uiteen stooft; ik was dien dag zelf in de omstreken van Goes gebleven, heb echter niet veel meer kunnen toevoegen aan de reeds waargenomen planten.

Het landschap is eentonig — onafzienbare bouwlanden, waar bij de netheid van den Zeeuwschen boer geen onkruid op voorkomt; dijken, die door koeien worden kaal gevreten of worden gehooid, doch de enkele, die niet afgegraasd worden, vertoonen dan ook een typische flora. De rijkste oogst werd daardoor op en bij de schorren ingehaald, althans wat betreft enkele zeldzame grassen, zooals uit het hierna volgende overzicht kan blijken. Toen ik den volgenden morgen bij helderen hemel nog eens een eind omfietste en het liefelijk stadje met zijn vriendelijke bewoners voorbij den spoorwegovergang achter mij liet, zongen de leeuweriken hun hoogste lied boven onafgebroken grasvlakten en kreeg ik wel diep den indruk van rust en vrede, van een zonnig oord, schijnbaar niet bewogen door de heftige stormen, die overal rondom ons de maatschappij in beroering brengen.

Aanteekeningen werden gemaakt in de navolgende hokjes; R 2, 26, 11, 42, 43, 44, 27, 32, 34, 43, 37, 12, 31, 46, 44, 47, 14, 32/41, 33, 41, de omgeving van Kortgene, het Noorderstrand van Noord-Beveland en Kampveere, benevens van den tocht Middelburg-Zoutelande. Men ziet derhalve slechts een gering aantal ingevulde lijsten, maar aangezien de meeste een uitgekozen plaats aanduiden, is het geheele aantal der aangeteekende planten niet onaanzienlijk. Het land van Goes leverde 304 soorten, daarbij komen nog 17

soorten van de 89 op Noord-Beveland aangeteekende planten, terwijl de Walchersche tocht nog 31 plantensoorten leverde, meestal vertegenwoordigers der zandgronden; de Walchersche lijst bevatte 204 namen. We kunnen de resultaten van deze excursie moeilijk vergelijken met die van 1908; herhalen we hier de getallen der gevonden planten te Oostburg, Doetinchem, Breda, Meppel, den Bosch, Nijmegen, ter Apel en Arcen n.l. 424, 469, 455, 377, 367, 538, 378, 471, dan valt het thans bij Goes, op Noord-Beveland en tusschen Middelburg en Zoutelande bijeengegetelde aantal plantensoorten van 352 eenigszins af. Men moet echter niet vergeten, dat al moge de rijkdom aan soorten een geringere zijn dan bij vroegere excursies waargenomen werd, thans enkele in ons land zeer weinig voorkomende soorten op haar natuurlijke groeiplaats konden worden in oogenschouw genomen en goede exemplaren konden worden verzameld.

Ziehier dan de volledige lijst; voorzoover kaartjessysteemgetallen zijn bijgevoegd, hebben die betrekking op het blad R. 2. van de stafkaart 1 : 50000.

Achillea millefolia; *Aegopodium* 27, 34, 46, 44, 47, 32, 33; *Aethusa* 47, 41; *Agrimonia* *Eupatoria*; *Agrostis alba* en *vulgaris*; *Alisma* *Plantago* 37, 12; *Allium oleraceum* 26, 43, 46, 44, 47, 14, 41, en *vineale*; *Alopecurus agrestis* 26, 44, 37, 31, 46, 44, 47, 41, *geniculatus* 47, 33; *Althaea officinalis* 26, 43, 44; *Anagallis arvensis*; *Angelica* 46, 44, 47, 32, 33; *Anthoxanthum odoratum*; *Anthriscus silvestris*; *Apera Spica venti* 26, 44, 27, 32, 37, 31, 46, 44, 47, 32; *Apium graveolens* 37, 12, 31, 47, 41; *Arenaria leptocladus* 46, 44, 47, 33 en *serpyllifolia*; *Arrhenatherum* 27, 32; *Artemisia maritima* en *vulgaris*; *Aster Tripolium*; *Atriplex latifolia* en *patula* 26, 44, 27, 34; *Avena flavescens*.

Batrachium heterophyllum 26, 43, 44, 37, 12, *salinum* 26, 43, 47, 33 en *trichophyllum* 47, 33; *Bellis*; *Bidens*

tripartitus 47, 33; Bromus commutatus 37, 12, 47, 32, mollis en sterilis; Bryonia 26, 43, 27, 34.

Calamagrostis Epigeios 26, 43, 47, 33; Callitriche spec. 27, 34; Camelina sativa 37, 31; Capsella; Carduus crispus 27, 34; Carex disticha 46, 44, glauca 26, 44 hirta 47, 32, muricata 26, 44, 27, 32, 34, 46, 44, 47, 41, panicea 46, 44, vulgaris 46, 44, en vulpina; Carlina, langs dijken; Centaurea Cyanus 26, 43 en jacea; Cerastium triviale; Chaerophyllum temulum 46, 44; Chenopodium album, ficifolium 26, 44, 27, 32, glaucum 26, 44, polyspermum 37, 31, rubrum 46, 44 47, 33; Cichorium intybus; Cirsium arvense, lanceolatum en palustre 46, 44, 47, 14, 33; Cochlearia Armoracia 37, 12; Convolvulus arvensis en sepium; Crataegus monogyna; Crepis virens; Cynosurus cristatus.

Dactylis; Daucus; Dianthus Armeria 26, 43, 44, 46, 44, 47, 14, 41; Dipsacus silvestris 27, 34, 46, 44, 47-41.

Epilobium hirsutum 47, 14, en parviflorum; Epipactis latifolia 26, 43 (vogelbosch), palustris 27, 22 (Sas van Goes); Equisetum arvense en palustre; Erigeron canadense 26, 11, 43 en acre 27, 32; Erodium cicutarium 27, 32 en pimpinellifolium 26, 43; Eryngium campestre 26, 43, 44; Eupatorium 46, 44, 47, 14, 33, 47, 41; Euphorbia exigua, Helioscopia en Peplus; Euphrasia Odontites 37, 31, 47, 32 (serotina) 41, E. officinalis 47, 14 (nemorosa en stricta).

Festuca arundinacea, elatior, rubra 27, 32, 46, 44; Fragaria vesca 27, 34, 37, 12, 46, 44, 47, 32; Fraxinus; Fumaria officinalis.

Galeoposis Tetrahit 26, 44; Galium Aparine, elongatum 47, 32, Mollugo 47, 41, en palustre 46, 44, 47, 32, 33; Geranium dissectum, molle 26, 43, 44, 27, 32, 34, 43, 47, 41, pusillum 26, 43, 27, 32, Robertianum; Geum urbanum 26, 43, 27, 34, 37, 12, 46, 44; Glaux; Glechoma; Glyceria distans 26, 44, 37, 12, 47, 33, fluitans 37, 12,

46, 44, 47, 32, 33, maritima 26, 44, 27, 32, plicata 46, 44 en spectabilis 37, 12, 47, 32.

Halimus portulacoides 47, 41; Hedera 37, 12; Heleocharis palustris 26, 44; Hieracium Pilosella 26, 43, 44, 27, 32, 34, 46, 44, 47, 14; Holcus lanatus; Hordeum murinum en secalinum; Humulus 37, 12, 46, 44, 47, 14, 32, 33; Hypericum perforatum 26, 44, 27, 34, 46, 44, 47, 14, 41, tetrapterum 47, 33; Hypochoeris radicata 27, 43, 46, 44, 47, 33.

Inula Conyza, op de dijken; Iris Pseudacorus 47, 32.

Juncus bufonius 26, 44, 47, 33, Gerardi 26, 43, 44, 27, 32, 46, 44, 47, 14, 33, glaucus 26, 11, 27, 32, 43, 37, 12, 47, 32, 33, 41, lamprocarpos 26, 44, 46, 44 en maritimus.

Lamium amplexicaule, album, incisum 26, 44 en purpureum; Lampsana 26, 43, 27, 34, 37, 12, 47, 32; Lappa minor; Lathyrus Nissolia 27, 34, pratensis, tuberosus 27, 34; Lemna minor 37, 12, 47, 33, trisulca 26, 43; Leontodon autumnale; Lepidium Draba 26, 42; Ligustrum 46, 44; Linaria spuria 47, 32, vulgaris 27, 34, 43; Lolium linicola 37, 31, multiflorum en perenne; Lotus corniculatus en uliginosus; Luzula campestris 47, 14; Lychnis vespertina 26, 43, 47, 14; Lycopus 46, 44; Lysimachia Nummularia 27, 34, 37, 12, 31, 46, 44, 47, 14, 33, 41, vulgaris 27, 34, 46, 44.

Malva silvestris 37, 12, 47, 14; Matricaria Chamomilla; Medicago lupulina, maculata 26, 11, 44, 27, 32, 43, 37, 31, falcata 47, 14 en sativa 26, 44, 27, 32; Melilotus alba 37, 12, arvensis 37, 12, 46, 44, 47, 41 en officinalis 26, 43; Mentha aquatica 37, 12, 31, 46, 44, 47, 32, 33, arvensis 26, 44, 27, 32, 37, 31, silvestris hybr. 47, 33; Mercurialis annua 27, 34; Myosotis hispida 27, 32, 43, intermedia en palustris 26, 42; Myriophyllum spicatum 37, 12.

Nasturtium officinale 37, 12, palustre 27, 32, 37, 12.

Oenanthe Phellandrium 37, 12, 47 33; Ononis spinosa (dijken); Origanum (dijken).

Papaver Argemone 26, 44 en Rhoëas; Pastinaca; Phalaris arundinacea 37, 12; Phragmites 26, 11, 43, 44, 27, 32, 34,

43, 37, 12, 31, 46, 44, 47, 14, 33, 41; *Phleum pratense*; *Pinus silvestris* 26, 43, (vogelbosch) en *maritimus*, aldaar; *Plantago lanceolata*, *maior*, *maritima* en *media* 47, 41; *Poa annua*, *pratensis* en *trivialis* 46, 44, 47, 33; *Polygonum amphibium* 37, 12, *aviculare*, *Convolvulus*, *cuspidatum* 27, 32, *lapathifolium* 26, 44, 37, 31, *nodosum* 26, 44, 27, 32, *Persicaria* 26, 43, 44, 27, 32, 37, 31, 47, 33; *Polypodium* 47, 32/41; *Potamogeton pectinatus* 26, 43, 44, 37, 12, 47, 33; *Potentilla anserina*, *reptans* 27, 32, 37, 31; *Prunella*, *Prunus spinosa* 27, 34; *Pulicaria dysenterica*.

Ranunculus acris, *bulbosus* 47, 31, *Philonotis* 46, 44, 47, 33, *repens* en *sceleratus* 26, 43, 44, 27, 34, 37, 12, 31, 47, 33; *Rhinanthus maior* 26, 43, 44, 47, 41, *minor* 26, 44; *Ribes Grossularia* 46, 44; *Rosa arvensis* 46, 44, *canina*, *dumetorum* 47, 41 en *rubiginosa* 46, 44; *Rubus caesius* 26, 43, 27, 32, 34, 43, 47, 32, 33, 41, *discolor*; *Rumex Acetosa*, *conglomeratus*, *crispus*, *Hydrolapathum* 47, 32/41, *maritimus* 26, 43, 46, 44, 47, 33, *obtusifolius* 26, 44, 27, 32, *palustris* 46, 44, 47, 33; *sanguineus* 47, 33; *Ruppia rostellata* 26, 43, 44.

Salicornia herbacea; *Salix alba* 37, 12, 46, 44, *cinerea* 46, 44, *viminalis* 27, 32; *Sambucus nigra* 26, 43, (ook *laciniata* in vogelbosch); *Samolus* 37, 12, 47, 41; *Saponaria* 37, 12; *Scirpus maritimus*, *Tabernaemontani* 26, 44; 46, 44, 47, 32, 33; *Sclerochloa Borreri* 26, 43, 44, 47, 33; *Sedum purpurascens* 37, 12; *Senebiera Coronopus*; *Senecio erucifolius* 26, 44, 27, 32, 34, 43, 37, 12, 31, 46, 44, 47, 14, 33, 41, *Jacobaea* 27, 32, 34, *vulgaris*; *Sherardia* 47, 41; *Silene noctiflora* 26, 43; *Sinapis alba* 37, 31, *arvensis* 46, 44; *Sisymbrium Alliaria* 27, 34, 37, 12, *officinalis*; *Solanum Dulcamara* 26, 43, 37, 12, 47, 32, 33, *nigrum*; *Sonchus arvensis* 26, 44, 27, 32, 34, 37, 12, 31, 46, 44, 47, 32, 41, *asper*, *oleraceus*; *Spartina* 26, 11, 47, 41; *Specularia Speculum* 47, 32/41; *Spergularia marginata*, *media*; *Spiraea Ulmaria* 47, 32; *Stachys palustris* 26, 44, 27, 34, 37, 12,

31; *Statice Limonium*; *Stellaria graminea* 46, 44, media; *Suaeda maritima*; *Symphytum officinale* 26, 43, 47, 14.

Taraxacum; *Thlaspi arvense* 26, 42, 43, 44, 27, 43, 37, 31; *Thrinacia* 26, 11, 27, 32, 46, 44, 47, 14; *Torilis Anthriscus* 27, 34, 47, 33, *nodosa* 47, 41; *Tragopogon minor*, *pratensis* 26, 43, 44, 27, 32, 34, 43, 47, 14, 32; *Trifolium fragiferum*, *hybridum* 26, 44, 27, 32, 37, 12, *minus*, *pratense*, *procumbens* 26, 43, 44, 27, 32, 34, 43, 46, 44, 47, 14, 32, 41; *Triglochin maritima*, *palustris* 26, 44, 47, 33, 41; *Triticum repens*; *Tussilago* 26, 43, 44, 27, 32, 34, 43, 37, 31, 46, 44, 47, 41; *Typha angustifolia*, 46, 44 *latifolia* 26, 43.

Ulmus suberosa 27, 32, 34; *Urtica dioica*, *urens*.

Valeriana officinalis 46, 44, 47, 14, 32, 33, 41; *Verbena*; *Veronica agrestis* 26, 11, 43, 44, 27, 32, 47, 32, *Anagallis* 46, 44, 47, 33, *arvensis* 26, 43, 37, 31, *Beccabunga* 27, 32, *Buxbaumii*, *Chamaedrys*, *hederaefolia* 26, 44, *polita* 26, 11, 44, 37, 31, 46, 44; *Vicia angustifolia* 26, 44, 27, 43, 37, 31, 46, 44, *Cracca*, *hirsuta* 27, 34, *sepium* 37, 31, *tetrasperma*; *Vinca minor* 47, 33; *Viola odorata* 26, 43; 27, 34, 46, 44, 47, 14, 33, *tricolor* 26, 43.

Zannichellia palustris 26, 44 en *pedicellata*.

Volgens aantekeningen van den Heer J. G. Sloff werden de grootere zee-algen vertegenwoordigd door *Enteromorpha intestinalis*, *Fucus vesiculosus* en *platycarpus*, en *Ascophyllum nodosum*.

Ook de zwammen werden niet voorbij gezien, ofschoon de tijd van het jaar, noch de atmosferische toestanden, noch ook het terrein gunstig voor deze gewassen waren. Hierbij komt nog, dat op een excursie men al zeer ervaren moet zijn om zonder eenigen twijfel de juiste soortnaam te noteeren, terwijl dikwijls de gelegenheid ontbreekt om ze na de excursie nog te determineeren. Natuurlijk waren het hoofdzakelijk weide-zwammen en mest-champignons; het ontbreken van bosch maakt de zwammen-flora arm; in het vogelbosch groeide niets van dien aard. De volgende soorten werden aangetekend:

Lepiota gracilentata 37 12; *Lactarius torminosus* 26, 42; *Hygrophorus pratensis* 27, 32, 46, 44; *Marasmius Oreades* 27, 32; *Hypholoma lacrymabunda* 37, 12; *Agaricus campestris* 26, 43, 37, 31, 47, 14; *Stropharia stercoraria* 27, 32; *Coprinus niveus* 26, 44, *micaceus* 27, 32, 47, 41, *atrimentarius* 27, 32, *comatus* 47, 33; *Paneolus campanulatus* 27, 32; *Lycoperdon Bovista* 37, 31.

Op Noord-Beveland werden eerst de buitendijksche gronden en de dijk bij Kortgene onderzocht, hierna aangeduid met K, daarna het schorregebied met de geringe duinvorming aan het Noorderstrand bezocht, aangeduid met N en eindelijk de omgeving van het veer bij Kampveere opgeteekend, V. De niet ook rondom Goes waargenomen planten zijn: *Ammophila arenaria* N, *Armeria elongata* K, N, V, *Atriplex laciniata* N, *littoralis* N, *Chrysanthemum inodorum* V, *Elymus arenarius* N, *Festuca ovina* N, *Honckenya* N, V, *Hordeum maritimum* K, *Lepturus* N, *Picris* V, *Plantago Coronopus* K, V, *Sagina procumbens* V, *stricta* V, *Salsola* N, (ook hier weder *Spartina* V), *Triticum acutum* en *junceum* N.

Eindelijk moeten de volgende soorten toegevoegd worden, op de Walchersche excursie waargenomen: *Aethusa*, *Allium Scorodoprasum*, *Anchusa*, *Batrachium salinum*, *Borago*, *Carex arenaria*, *Cerastium arvense*, *Chrysanthemum Leucanthemum*, *Convolvulus Soldanella*, *Corynephorus canescens*, *Epilobium tetragonum*, *Eryngium maritimum*, *Festuca duriuscula*, *Galium verum*, *Hieracium umbellatum*, *Hippophaes*, *Holcus mollis*, *Jasione montana*, *Juncus effusus*, *Lycopsis*, *Malva vulgaris*, *Ononis repens*, *Papaver dubium*, *Phleum arenarium*, *Rumex Acetosella*, *Salix amygdalina*, *Scirpus palustris*, *Sparganium ramosum*, *Thalictrum minus*, *Trifolium arvense*, *Ulmus campestris*.

Schalkhaar, October 1922.

VUYCK.